

Tarina Patruunasta

Axel Strömberg

1863-1938

Gottfrid Strömberg - Suomen sähkökoneteollisuuden ja voimatalouden uranuurtaja - oli jo hyvin nuorena kiinnostunut koneista. Hän vietti runsaasti aikaa Paul Wahl & Co:n Varkauden tehtaassa, jonka johtajana hänen isänsä toimi.

Nuori Strömberg oli älykäs poika; hän kävi Turun reaalikoulun ja oli viimeisellä luokalla luokkansa priimus. Strömberg valmisti ensimmäisen sähkökoneensa, itsemagnetoivan tasavirtadynamon, jo vuonna 1881. Tämä oli ensimmäinen Suomessa rakennettu dynamo. Keväällä 1885 hän rakensi John Stenbergin konepajassa suuremman dynamon, josta tuli hänen varsinainen ja virallinen "Sähkökone n:o 1".

A. G. Strömberg suoritti koneinsinööritutkimon ja lähti syksyllä 1885 valtion apurahan turvin ulkomaille jatkamaan opintojaan, valmistukseen sähkötekniikan opettajaksi Polyteknilliseen Opistoon. Palattuaan Suomeen hän ryhtyi sähkötekniikan ylimääräiseksi opettajaksi. Tämä ei kuitenkaan riittänyt miehelle, jolla oli halua tehdä uudistuksia ja toimia edelläkävijänä hänelle niin rakkaalla alalla.

Vuonna 1889 Strömberg perusti oman sähköalan yrityksen Pitäjänmäelle. Hänellä ei kuitenkaan ollut ns. liikemiesvaistoa ja siksi rahat tuottivat hänelle alusta asti paljon vaikeuksia.

Kesäkuussa 1887 Strömberg oli nainut Johanna (Jenny) Charlotta Erlingin. Strömberg ja hänen vaimonsa olivat innokkaita ratsastusurheilun harrastajia. He ratsastivat päivittäin, säästä riippumatta. Strömberg harrasti myös tennistä ja oli sen ensimmäisiä harjoittajia Suomessa. Hän osallistui maamme ensimmäisen tennishallin rakentamiseen Helsingissä.

Myös purjehdus ja moottoriurheilu olivat lähellä Strömbergin sydäntä. Hän jopa hankki itselleen kesällä 1899 sähköllä käyvän moottoriveneen, joka oli siihen aikaan ainoa laatuaan Suomessa. Talvisin mies kävi mielellään pitkilläkin hiihtolenkeillä yhdessä perheensä kanssa.

A. G. Strömberg oli uuttera mies. Hän ei pelännyt kovaakaan työtä. Yrityksensä alkuaikoina hän kävi itse öisin käänimässä koneita ja teki muitakin töitä tehtaassa. Konttorin puolella hän mm. suunnitteli koneet, valvoi niiden rakentamista ja kokoonpanoa, teki kustannusarviot ja hoiti koko liikepuolen kirjanpitoineenkin.

Keväällä 1909, kun liiketoiminta oli laajentunut jo huomattavasti, Gottfrid Strömberg viimein päätti muodostaa yrityksestään osakeyhtiön. Hän kuitenkin piti huolen siitä, että osake-enemmistö säilyi hänellä itsellään.

Maailmansodan alkuvuosina Jenny-vaimo

muutti Ruotsiin ja pariskunnan asumusero johti lopulta avioeroon. Gottfrid Strömberg meni uusiin naimisiin Elsa Elisabet Anderssonin kanssa vuonna 1916.

Avioerossa Jenny Strömberg sai kaiken muun lisäksi puolet miehensä omistamista yhtiön osakkeista, jotka hän myi vähitellen. Näin ne joutuivat vieraisiin käsiin ja Strömbergin määräysvalta yhtiössä heikkeni.

Vuosien saatossa - kovan työn tuloksena - yhtiötä kehitettiin suuryritys ja sillä oli kaksi tytäryhtiötä; Kone Oy ja Suomen Kaapelitehdas Oy.

Ab Gottfr. Strömberg Oy ja vuonna 1918 perustettu Suomen Sähköteollisuus Oy yhdistyivät vuonna 1921. Yhtiön uudeksi nimeksi tuli Suomen Sähkö Osakeyhtiö Gottfr. Strömberg. Näiden kahden yrityksen yhdistyttyä Strömbergin vaikutusvalta yhtiössä heikkeni entisestään.

Ruotsalainen suuryhtiö ASEA keinotteli vuonna 1928 haltuunsa Strömbergin osake-enemmistön. Myöhemmin ASEA luovutti suurelle sveitsiläiselle sähköyhtymälle - BBC:lle - puolet osakkeistaan. Tämä oli Strömbergille kova isku, sillä samalla hän menetti paikkansa yhtiön johtokunnan puheenjohtajana. Strömberg oli silti yhä yhtiön johtokunnan jäsen ja hän seurasi tiiviisti sen toimintaa aina päivänsä loppuun saakka.

Koneen hissinkuljettajia

A Part Of The Worldwide
KONE Corporation

Suomen Kaapelitehdas

Axel Gottfrid Strömberg

1863-1938

Koneen hissinkuljettaja

A Part Of The Worldwide
KONE Corporation

Suomen Kaapelitehdas

Axel Strömberg 1863-1938

Gottfrid Strömberg - Suomen sähkökoneteol-lisuuden ja voimatalouden uranuurtaja - oli jo hyvin nuorena kiinnostunut koneista. Hän vietti runsaasti aikaa Paul Wahl & Co:n Varkauden tehtaassa, jonka johtajana hänen isänsä toimi.

Nuori Strömberg oli älykäs poika; hän kävi Turun reaalikoulun ja oli viimeisellä luokalla luokkansa priimus. Strömberg valmisti ensimmäisen sähkökoneensa, itsemagnetoivan tasavirtadynamon, jo vuonna 1881. Tämä oli ensimmäinen Suomessa rakennettu dynamo. Keväällä 1885 hän rakensi John Stenbergin konepajassa suuremman dynamon, josta tuli hänen varsinainen ja virallinen "Sähkökone n:o 1".

A. G. Strömberg suoritti koneinsinööriututkinnon ja lähti syksyllä 1885 valtion apurahan turvin ulkomaille jatkamaan opintojaan, valmistuakseen sähkötekniikan opettajaksi Polyteknilliseen Opistoon. Palattuaan Suomeen hän ryhtyi sähkötekniikan ylimääräiseksi opettajaksi. Tämä ei kuitenkaan riittänyt miehelle, jolla oli halua tehdä uudistuksia ja toimia edelläkävijänä hänelle niin rakkaalla alalla.

Vuonna 1889 Strömberg perusti oman sähköalan yrityksen Pitäjänmäelle. Hänellä ei kuitenkaan ollut ns. liikemiesvaistoa ja siksi raha-asiat tuottivat hänelle alusta asti paljon vaikeuksia.

Kesäkuussa 1887 Strömberg oli nainut Johanna (Jenny) Charlotta Erlingin. Strömberg ja hänen vaimonsa olivat innokkaita ratsastusurheilun harrastajia. He ratsastivat päivittäin, säästä riippumatta. Strömberg harrasti myös tennistä ja oli sen ensimmäisiä harjoittajia Suomessa. Hän osallistui maamme ensimmäisen tennishallin rakentamiseen Helsingissä.

Myös purjehdus ja moottoriurheilu olivat lähellä Strömbergin sydäntä. Hän jopa hankki itselleen kesällä 1899 sähköllä käyvän moottoriveneen, joka oli siihen aikaan ainoa laatuaan Suomessa. Talvisin mies kävi mielellään pitkilläkin hiihtolenkeillä yhdessä perheensä kanssa.

A. G. Strömberg oli uuttera mies. Hän ei pelännyt kovaakaan työtä. Yrityksensä alkuaikoina hän kävi itse öisin käänimässä

koneita ja teki muitakin töitä tehtaassa. Konttorin puolella hän mm. suunnitteli koneet, valvoi niiden rakentamista ja kokoonpanoa, teki kustannusarviot ja hoiti koko liikepuolen kirjanpitoineenkin.

Keväällä 1909, kun liiketoiminta oli laajentunut jo huomattavasti, Gottfrid Strömberg viimein päätti muodostaa yrityksestään osakeyhtiön. Hän kuitenkin piti huolen siitä, että osake-enemmistö säilyi hänellä itsellään.

Maailmansodan alkuvuosina Jenny-vaimo muutti Ruotsiin ja pariskunnan asumusero johti lopulta avioeroon. Gottfrid Strömberg meni uusiin naimisiin Elsa Elisabet Anderssonin kanssa vuonna 1916.

Avioerossa Jenny Strömberg sai kaiken muun lisäksi puolet miehensä omistamista yhtiön osakkeista, jotka hän myi vähitellen. Näin ne joutuivat vieraisiin käsiin ja Strömbergin määräysvalta yhtiössä heikkeni.

Vuosien saatossa - kovan työn tuloksena - yhtiöstä kehittyi suuryritys ja sillä oli kaksi tytäryhtiötä; Kone Oy ja Suomen Kaapelitehdas Oy.

Ab Gottfr. Strömberg Oy ja vuonna 1918 perustettu Suomen Sähköteollisuus Oy yhdistyivät vuonna 1921. Yhtiön uudeksi nimeksi tuli Suomen Sähkö Osakeyhtiö Gottfr. Strömberg. Näiden kahden yrityksen yhdistyttyä Strömbergin vaikutusvalta yhtiössä heikkeni entisestään.

Ruotsalainen suuryhtiö ASEA keinotteli vuonna 1928 haltuunsa Strömbergin osake-enemmistön. Myöhemmin ASEA luovutti suurelle sveitsiläiselle sähköyhtymälle - BBC:lle - puolet osakkeistaan. Tämä oli Strömbergille kova isku, sillä samalla hän menetti paikkansa yhtiön johtokunnan puheenjohtajana. Strömberg oli silti yhä yhtiön johtokunnan jäsen ja hän seurasi tiiviisti sen toimintaa aina päivänsä loppuun saakka.

PATRUUNANTALO

STOCKFORS